



Tekniska och ekonomiska delegationen. Möte nr 4, 2025

Tid: 08:30-12:00

Plats: Göta älv

Närvarande:

Emma Hansryd Göteborg

Mats Göransson Göteborg

Erik Roos Göteborg

Jesper Normén Ale

David Sparredal Härryda

Jessica Sténhoff Härryda

Tony Strandh Kungälv

Pia Jakobsson Kungälv

Bernardus Zuijderwijk Lerum

Markus Johanen Lerum

Elin Rosenberg Elebring Mölndal

Lena Lundkvist Mölndal

Ulrika Nilsson, Partille

Erik Bergman Mölndal

Anna Lanne Davidson Gryaab Ab

Maurice Bourne Gryaab Ab

Pascal Karlsson Gryaab Ab

Anna Stenberg Gryaab Ab

Kristina Augustsson Gryaab Ab

1. Förmöte för delägarkommunerna

Protokollförs ej.

2. Sammanträdets öppnande

Emma Hansryd hälsar välkommen och öppnar sammanträdet.

3. Val av ordförande och justeringsperson

Emma Hansryd utses till ordförande för sammanträdet.

Jesper Normén utses till justeringsperson.

4. Läget på Gryaab

Anna Lanne Davidson redogör för läget på Gryaab vilket sammanfattas enligt följande. Anna har anlitat revisionsbolaget PwC för att göra en utredning utifrån att det funnits en nära relation i ledningsgruppen. Utredningen visade att det var olämpligt att ha en nära relation i ledningsgruppen. Den visade också på andra allvarliga brister. PwC har gett Gryaab flera rekommendationer. Gryaab ska sätta ihop ett projekt och arbeta med dessa. Bolagets grunduppdrag sköts mycket bra.

Det finns en risk för förtroendeskada på kort sikt. TED kommer behöva hjälpa till med det.

Gryaab har avbrutit sitt samverkanskontrakt med NCC.

5. Projektprogram Nya Rya

a) Lägesrapport Nya Rya

Pascal Karlsson redogör för lägesrapport Nya Rya vilket sammanfattas enligt följande. Gryaab har ansökt om ett nytt miljötillstånd och förväntar sig besked under år 2026. Ansökan om detaljplan med ett gestaltningsprogram har också lämnats in men den förväntas ta längre tid. Miljötillståndet och detaljplanen ligger på den kritiska linjen.

Samverkansentreprenaden med NCC är avbruten. Gryaab avser i stället att dela upp programmet i delar för att kunna hålla kontroll på kostnaderna. Det är ännu inte klart hur många delar det blir. Projektprogrammet har genomgått en omorganisation och övergått till en linjeorganisation. Den nya organisationen börjar gälla fullt ut i samband med årsskiftet. Gryaab ser över vilka rekryteringar som behöver göras.

Lerum pekar på vikten att kommunicera kring projektet och varför en kapacitetsutveckling behövs.

b) Hemställan om ställningstagande till kommunfullmäktige avseende inriktningsbeslut gällande investering ny inloppspumpstation

Pascal Karlsson redogör för hemställan om ställningstagande till kommunfullmäktige avseende inriktningsbeslut gällande investering ny inloppspumpstation vilket sammanfattas enligt följande. Beslutet innebär att styrelsen ges en ram att fatta beslut inom på 2,6 miljarder (2025 års penningvärde). I investeringskostnaden finns en riskreserv på 480 miljoner kronor. Riskreserven ingår inte i projektbudgeten utan utgör en buffert för att styrelsen ska ha mandat att fatta beslut om projektbudgeten skulle överskridas något.

Den nya pumpstationen är en del av projektprogram Nya Rya. Kostnaden för hela investeringen uppskattas till 8-12 miljarder kr inklusive riskreserv för den nya pumpstationen (penningvärde 2025).

Den nya inloppspumpstationen ska finansieras, i enlighet med tidigare inriktningsbeslut, genom ett ovillkorat aktieägartillskott motsvarande 10 % av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt resterande del genom extern upplåning.

Det finns inget reellt alternativ till att inte bygga en ny inloppspumpstation. Det här är ett behov som finns redan idag när pumpstationen inte fungerar, men riskerna kommer att bli större ju mer flödena ökar.

Gryaab ser över hur projektet ska drivas nu när samverkanskontraktet med NCC är avbrutet.

TED diskuterar kommunikationen kring investering, riskreserv och projektstyrning.

TED tillstyrker förutsättningarna för hemställan om ställningstagande till kommunfullmäktige avseende inriktningsbeslut gällande investering ny inloppspumpstation. Gryaab ska arbeta vidare med beslutsunderlaget som kommer tas upp för beslut på styrelsemötet i december 2025.

6. Reningsprocessen

Maurice Bourne redogör för reningsprocessen augusti-september 2025 vilket sammanfattas enligt följande. Gryaab har överskridit bolagets egna mål på fosfor vilket beror på att bolaget inte kunnat beställa en nödvändig kemikalie. Medelvärde för halten kväve i utgående vatten i september 2025 överskred i september även det tillståndsgivna gränsvärdet för året vilket beror

på att efternitrfikationen inte kunde användas under en vecka på grund av en trasig lucka. Gryaab kommer uppfylla alla mål och miljötillståndskrav för året.

Gryaab har som ambition att övergå till att använda fossilfri kolkälla i reningsprocessen. Bolaget har som mål för 2025 att 30 % av kolkällan skulle vara fossilfri och man kommer att nå upp till cirka 25 %. Det beror på att Gryaab inte hunnit beställa in fossilfri metanol efter den genomförda upphandlingen. Nästa år ska Gryaab prova att använda fossilfri etanol.

7. Mätning av avloppsvatten och nederbörd

Erik Roos redogör för mätning av avloppsvatten samt korrigeringar och avvikelser vilket sammanfattas enligt följande. Lerum och Partille visar skillnad mellan debiterade mängder och uppmätta mängder för Lerum och Partille. Det är oklart vad det beror på. Flödesmätarna ska kollas.

På förra mötet föreslog Kretslopp och vatten att man skulle ta fram förenklade underlag för mätning av avloppsvatten. Underlagen är inte färdiga ännu men man arbetar på det.

7. Ekonomi

a) Månadsbokslut oktober 2025

Anna Stenberg redogör för månadsbokslut oktober 2025 vilket sammanfattas enligt följande. Gryaab redovisar ett resultat till och med oktober 2025 på - 3,6 miljoner kr jämfört med budgeterat resultat på -17,5 miljoner kr. Budgetavvikelsen uppgår därmed till 14 miljoner kr. Avvikelsen beror på att periodens kostnader för entreprenader, energi, kemikalier och konsultkostnader understigit budgeten för perioden.

Gryaab gjorde en extraprognos i september 2025 som nu förbättras ytterligare. Avbrottet med NCC är inte med. Gryaab ser över hur stor del som ska kostnadsföras på 2025 års resultat.

Låneskulden uppgår till 1 132 mkr.

b) Drift och investeringsbudget 2026

Anna Stenberg redogör för drift- och investeringsbudget för 2026 vilket sammanfattas enligt följande. Avgifterna föreslås ligga på 375 mkr vilket innebär en ökning med 5,63 %. Budgeten är satt med ett resultat på -30 mkr vilket följer den av styrelsen beslutade soliditetsstrategin.

Gryaab behöver öka sin personalstyrka, bland annat inom projektprogram Nya Rya, säkerhet, digitalisering samt tunnelarbeten. Utöver nyrekryteringar ökar även personalkostnaderna kopplat till omstruktureringar.

8.Långtidsplaner

Anna Stenberg redogör för långtidsplan 2027-2040 och investeringsprognos 2026-2036 vilket sammanfattas enligt följande.

Planerade nyinvesteringar uppgår till 230 miljoner kronor och består bland annat av projekt Mölndalsån och projektprogram Nya Rya med en ny inloppspumpstation.

Projekt Mölndalsån kommer att påbörja sina arbeten under år 2026.

Den ekonomiska långtidsplanen följer den av styrelsen beslutade soliditetsstrategin. Den utgår från dagens penningvärde med en indexuppräkningsgrad på 2 %. Driften är indexuppräknad men investeringarna är inte det. Planen innehåller inga större skillnader jämfört med planen som kommunicerades med TED i juni 2025. Avgifterna förväntas öka med drygt 100 % mellan 2026 och 2040.

TED diskuterar avgiftsutvecklingen för VA-organisationerna. Göteborgs och Lerums avgiftsutveckling ser ungefär likadan ut som Gryaabs.

TED diskuterar kommunikationen kring höjningarna och vad man kan göra för att spara vatten.

9.Status Bollebygd

Anna Lanne Davidson redogör för status Bollebygd vilket sammanfattas enligt följande.

Bollebygds kommunfullmäktige har tidigare fattat ett inriktningsbeslut som innebär att kommunen ska arbeta vidare med att möjliggöra avloppsrening i egen regi. Bollebygd har sökt och beviljats miljötillstånd att driva sitt befintliga avloppsreningsverk till och med den 31 dec 2035. Teknik- och servicenämnden har utrett kommunens intention att utträda ur Gryaab.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska nu behandla frågan om att inleda processen om utträde ur Gryaab. Gryaab har en löpande dialog med Bollebygd och Stadshuset i frågan

10. Intresse från Alingsås

Anna Lanne Davidson redogör för Alingsås intresse.

VA-organisationerna redogör för sina synpunkter.

Partille pekar på risken för ökad bräddning.

Lerum anser att man ska titta på regionperspektivet.

Kungälv motsätter sig inte Alingsås förfrågan men har vissa frågor.

Mölndal anser att det kan vara befogat ur effektivitetssynpunkt men vill att man ska fundera på var gränsen för vad en kommun som inte är delägare ska få ansluta.

Göteborg pekar på att kapacitet för ägarkommunerna inte får äventyras men att det kan vara lönsamt att samarbeta.

Frågan ska tas upp i dagordningen till nästa TED-möte.

11. Kommande punkter och bubblare

Anna Lanne Davidson redogör för kommande punkter och efterfrågar önskemål från TED.

TED önskar att följande punkter ska tas upp på mötet i januari 2026.

- Problematik med sand
- Elektrifiering av entreprenader

12. Mötestider 2026

Anna Lanne Davidson redogör för förslag på mötestider för 2026. TED beslutade i enlighet med förslaget.

14. Nästa möte

Det antecknades att nästa möte är den 29 januari 2026. Förmötet startar klockan 08:30.

15. Övriga bilagor

Det antecknas att deltagarna fått följande rapporter som information.

- Protokoll från Teknisk och ekonomisk delegations möte den 18 september 2025
- Protokoll från Gryaabs styrelsesammanträde den 19 september och 24 oktober 2025
- Aktuell uppströmsrapport
- Mediebevakning september 2025

Underskrift sekreterare:

Underskrift justerare:

NN:

--

NN:

--